

Project glasnegatieven – variant 02 – installatie Beek en Donk

Wil Friesen - 2015

(met een gastbijdrage van Ingrid Friesen)

'Inmiddels alweer zo'n 8 jaar geleden heb ik via Marktplaats een uitgebreide partij glasnegatieven gekocht. De glasnegatieven blijken afkomstig van een Belgische studiofotograaf. De collectie bestaat uitsluitend uit negatieven van in de studio gemaakte portretten. Vermoedelijk zijn de opname's in de jaren '20/'30 van de vorige eeuw gemaakt. Het formaat van de negatieven varieert van 4 x 4 cm tot 9 x 12 cm.

De glasnegatieven moeten jarenlang in een vochtige omgeving zijn bewaard. De doosjes waarin ze zijn bewaard zijn in de loop der tijd half vergaan en veel negatieven zijn door de week geworden emulsie aan elkaar gekoekt. Een groot deel van de collectie is dan ook fors beschadigd waardoor de verzameling weinig historische betekenis zal hebben.

Het heeft lang geduurd voordat ik iets met de glasnegatieven heb gedaan. Het gaat immers om portretten van mannen, vrouwen - jong en oud – en kinderen die voor privé gebruik zijn gemaakt. Er moet daarom met respect met deze portretten worden omgegaan. Dat maakt het ook lastig om de negatieven onderdeel van een kunstproject te maken. Bij de gedachten hierover heb ik vanaf het begin voor ogen gehad om er, mocht het zover komen, iets van te maken dat recht doet aan de geportretteerde mensen en dat voorbij de simpele afdruk gaat.

In 't Oude Raadhuis in Beek en Donk wordt mijn tweede variant binnen het project glasnegatieven gepresenteerd. In 2012 is de eerste variant gepresenteerd in het Koningskerkje te Vierlingsbeek. Nu, 3 jaar later, is het tijd voor een tweede variant....

Van een (willekeurige) selectie glasnegatieven met portretten van mannen en vrouwen heb ik volgens het analoge fotografische proces afdrukken gemaakt. De prints zijn gemaakt op een sterk gestructureerd handgeschept papier (India papier) dat ik met vloeibare foto-emulsie lichtgevoelig heb gemaakt. De afdrukken hebben daardoor een ongepolijste, schilderachtige uitstraling. Dit wordt nog eens versterkt doordat ik alle afdrukken met transparante olieverf handmatig heb ingekleurd. Alleen de gezichten van de geportretteerde personen hebben geen kleur. Er is een transparante witte laag overheen gelegd. Alsof het leven eruit is gelaten.....

De afdrukken zijn in een ruwe staat aan dun sisaltouw opgehangen. Bij ieder portret is aan het touwtje, dat onder de foto uitkomt, een label geknoopt met daarop een nummer. De portretten zijn net onder het plafond van de ruimte waarin ze hangen door het sisaltouw met elkaar verbonden waardoor boven de hoofden van de bezoekers een web van verbindinglijnen is ontstaan.

Op deze manier heb ik geprobeerd om een installatie te maken met verschillende lagen. Het portret zelf is de erkenning van het feit dat deze mensen hebben geleefd. Ze mogen weer even, tenminste voor de duur van de expositie, terugkomen. En ons confronteren met de realiteit van het leven. Het zijn immers herkenbare mensen, die vreugde en verdriet hebben gekend, die hebben gelachen en gehuild. De mensen op de foto's komen uit een heel andere tijd, maar het blijven gewone mensen waarmee we ons, bijna honderd jaar later, moeiteloos kunnen identificeren. Het label met het nummer symboliseert dat het bestaan van deze mens is opgenomen in het systeem, zijn levensloop is geregistreerd. Het nummer als bewijs van leven. Het systeem hanteert geen namen, voor het systeem bestaat de mens alleen als nummer. De labels roepen associaties op met de dood, lijken aan te willen geven dat de geportretteerde mensen hun leven hebben geleid, hun nummer hebben ingeleverd.....

Wandelend door de installatie roept de aanblik van deze gezichten uit het verleden onvermijdelijk gedachten op over de vergankelijkheid van het bestaan....'

Wil Friesen,
mei 2015